

Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science & Commerce Ganeshkhind, Pune – 16
(Autonomous)

End Semester Examination: April. 2024
Faculty: Humanities and Fine arts

Program: BA (BA01)

Semester: IV

SET: B

Program (Specific): SOCIOLOGY

Course Type: UG

Class: SYBA

Max.Marks: 70

Name of the Course: Population and Indian Society

Course Code: 23-A2463

Time: 3hrs

Paper: CC2B

Instructions to the candidate:

- i) *There are 4 sections in the question paper. Write each section on separate page.*
- ii) *All Sections are compulsory.*
- iii) *Figures to the right indicate full marks.*

Section A

Q1) Answer any Three of the following questions

3x5= 15 marks

- i) State the meaning of population policy.
- ii) Explain the concept of infant mortality.
- iii) Elucidate on the features of family welfare program 1977.
- iv) Discuss the types of migration.
- v) Explain the feature of PCPNDT Act.

Section B

Q2) Answer the Following Questions in 50 words each (any3)

3X5= 15 marks

- i) Discuss the phases of population growth in India Since 1901.
- ii) Summarize the Indian population policy before independence.
- iii) Describe the relationship between occupation and mortality rate.
- iv) Explain objective of sex-selective abortion.
- v) State in brief about the characteristics of the Indian population.

Section C

Q3) Answer the following Questions in 200 words each.(any2)

2x10=20marks

- i) Elucidate on sex diagnosis and ban on abortion.
- ii) Describe the importance of the state's role in Population Policy.
- iii) Explain the nature and objective of the National Rural Health Mission.
- iv) Discuss the factors that affect the fertility rate.

Section D

Q4) Answer the Following Question in 300 words.(anyone)

1x20=20 Marks..

- i) Elaborate information about post-independent population policy.
- ii) Assess the impact of socio-cultural factors on population dynamics.

(सेट-B)

मराठी रूपांतर

विभाग (अ)

प्र.१. खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

३x५=१५

- i) लोकसंख्या धोरण सांगा.
- ii) बालमृत्यूची संकल्पना स्पष्ट करा.
- iii) कुटुंब कल्याण कार्यक्रम 1977 ची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- iv) स्थलांतराचे प्रकार चर्चा करा.
- v) पीसीपीएनडीटी(PCPNDT) कायद्याचे वैशिष्ट्य स्पष्ट करा.

विभाग (ब)

प्र.२. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी ५० शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणताही ३)

३x५=१५

- i) 1901 पासून भारतातील लोकसंख्या वाढीच्या टप्प्यांची चर्चा करा.
- ii) स्वातंत्र्यापूर्वी भारतीय लोकसंख्या धोरणाचा सारांश द्या.
- iii) व्यवसाय आणि मृत्यू दर यांच्यातील संबंधांचे वर्णन करा.
- iv) लिंग-निवडक गर्भपाताचे उद्दिष्ट स्पष्ट करा.
- v) भारतीय लोकसंख्येच्या वैशिष्ट्यांबद्दल सांगा.

विभाग (क)

प्र. ३. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी २०० शब्दात द्या (कोणताही २)

२x१०=२०

- i) लिंग निदान आणि गर्भपातावर बंदी यावर विशद करा.
- ii) लोकसंख्या धोरणातील राज्याच्या भूमिकेचे वर्णन करा.
- iii) राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियानाचे स्वरूप आणि उद्दिष्टे सांगा.
- iv) प्रजनन दरावर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.

विभाग (ड)

प्र. ४. खालील प्रश्नाचे ३०० शब्दात उत्तर द्या (कोणताही १)

१x२०=२०

- i) स्वातंत्रोत्तर काळातले लोकसंख्या धोरणाबद्दल विशद करा.
- ii) लोकसंख्येच्या गतिशीलतेवर सामाजिक-सांस्कृतिक घटकांच्या प्रभावाचे मूल्यांकन करा.